

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-02-15
Besvaras senast
2021-03-08

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:471 Mänskliga rättigheter i Kurdistan

Sedan lång tid tillbaka har Förenta Nationerna tillerkänt irakiska Kurdistan nationell självbestämmanderätt. Sverige ställde sig bakom detta erkännande. Kurderna har varit förföljda och diskriminerade, och den tidigare regimen under Saddams ledning genomförde folkmord på kurderna. Sverige har en lång historia av diplomatiskt, politiskt och ekonomiskt stöd i form av olika typer av bistånd med syfte att underlätta för kurderna att som självstyrande region utveckla ett folkligt demokratiskt styre där mänskliga rättigheter respekterades. En självklar förutsättning för detta ska kunna ske är respekt för yttrandefriheten. I spåren av en förtrampad eller beskuren yttrandefrihet är faran för nepotism och korruption överhängande. En fri press och fria medier är den mest grundläggande förutsättningen för att man ska kunna säga att ett folk styr sig självt och inte styrs av diktatorer eller dynastier.

Det är därför vi i Sverige med sorg och bestörtning kunnat se hur Kurdistans regionala regering (KRG) vid flera tillfällen slagit ned fredliga demonstrationer och andra opinionsyttringar och att kritiska journalister försvunnit eller blivit kidnappade och sedan hittats mördade.

Det har skakat oss att KRG:s nya styrande ledning med Mansour Barzani i spetsen sedan augusti 2020 har låtit arresteras och fängsla 26 journalister och MR-aktivister som på olika sätt yttrat sig kritiskt mot KRG:s politik. I december 2020 sköts 10 demonstranter under våldsamma protester mot arbetslöshet, nepotismen och klanstyrets förtryck. Det rapporteras att många journalister och MR-aktivister lever i de bedrövligaste förhållanden i fångelserna. En sådan politik kommer att hämma och förkväva det kurdiska folket kamp för frigörelse och framsteg. Som skäl för dessa talrika arresteringar och fängslanden anförs att journalister utgör en säkerhetsrisk, vilket är löjväckande genomskinligt.

Ett exempel är journalisten Sheerwan Sherwani, pappa till fem små barn, och jag har vid flera tillfällen uppmärksammat hans fall. Han har i över 6 månader återförts igen i fängelse utan någon rättegång eller åtal. Många internationella medier och politiker har uppmärksammat hans och de övriga fängslade journalisternas fall. Det mest förfärande är att man använder sig av en lagstiftning som man ärvt från Saddam Hussein som dömt tusentals kurder och peshmerga till döden enligt den paragrafen. Även om det inte finns risk för avrättningar i KRG skulle anklagelse och dom enligt en sådan paragraf (156)

utgöra ett allvarligt brott mot det fria ordet och i synnerhet i den kurdiska politiska historiens kamp för demokrati och mänskliga rättigheter.

Detta är naturligtvis inte bara en mycket allvarlig sak för mig som svensk med kurdiskt ursprung utan också en ytterst allvarlig sak för många svenskar, från riksdagsledamöter till gräsrotsaktivister som i årtionden kämpat för kurdernas rättigheter.

En nationell frigörelse får sin mening först efter det att folkets demokratiska rättigheter förverkligats och de mänskliga rättigheterna och rättsstatens principer respekteras.

I längden går det inte att fångsla obekväma åsikter och avslöjande fakta. Det vet naturligtvis vår utrikesminister.

Därför vill jag fråga utrikesminister Ann Linde:

Vilka åtgärder avser ministern att vidta för att förmå Kurdistans regionala regering att respektera yttrandefriheten och andra demokratiska rättigheter och snarast försätta de 26 journalisterna och andra politiska fångar och MR-aktivister på fri fot?

.....

Amineh Kakabaveh (-)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welande